

Imporditava kauba maksustatav väärtus

Imporditava kauba maksustatava väärtuse moodustavad liidu tolliseadustiku kohane kauba tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil.

Esimene sihtkoht Eesti territooriumil on koht, mis on märgitud kaubaveo saatedokumendile või muule dokumendile, mille alusel kauba imporditakse. Kui seda ei ole märgitud, loetakse esimeseks sihtkohaks veose esimene laadimiskoht Eesti territooriumil.

Alates 1. juulist 2022 lisatakse imporditava kauba maksustatavale väärtusele ka kulud, mis on tekkinud seoses kauba veoga Eestist teise Euroopa Liidus asuvasse sihtkohta, kui see koht on kauba Eestisse importimise hetkel teada.

Imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka ei arvata käibemaksu (KMS § 13 lg 7).

Reisija peab kauba impordilt maksma käibemaksu juhul, kui on importinud kaupa üle käibemaksuvaba väärtuselise piirmäära. Sel juhul moodustavad imporditud kauba maksustatava väärtuse selle ostuhind ja kõik impordimaksud. Mis teisisõnu tähendab, et maksustamisele ei kuulu mitte üksnes piirmäära ületav osa kauba maksumusest, vaid kogu kauba ostuhind koos kõigi impordimaksudega. Ostuhinna tõendab reisija maksedokumentide alusel. Kui need puuduvad või toll kahtleb põhjendatult, et deklareeritud väärtus ei vasta tegelikult makstud summale, määrab toll kauba tolliväärtuse, kasutades tolliseadustiku artiklis 74 nimetatud meetodeid (KMS § 13 lg 3²).

Kui tolliterritooriumile toimetatud **kaup on imporditud pärast selle eriprotseduurile suunamist**, ei või imporditava kauba maksustatav väärtus olla üldjuhul väiksem, kui oleks olnud selle kauba maksustatav väärtus tolliterritooriumile toimetamisele vahetult järgnenud importimisel. Kui eriprotseduurile suunatud kauba importimisel deklareeritakse väiksem maksustatav väärtus, lähtub toll komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447, millega nähakse ette Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 (millega kehtestatakse liidu tolliseadustik) teatavate sätete üksikasjalikud rakenduseeskirjad (ELT L 343, 29.12.2015, lk 558–893), artiklis 140 sätestatust.

Kui tolliseadustiku artiklites 69–76 ja komisjoni rakendusmääruse (EL) 2015/2447 artiklites 127–146 sätestatud tingimused on täidetud ja väärtuse vähenemine tolli rahuldavalt põhjendatud, aktsepteerib toll deklareeritud maksustatavat väärtust. Kui maksustatava väärtuse vähenemine ei ole tolli rahuldavalt põhjendatud, siis määrab toll tolliväärtuse vastavalt tolliseadustiku artiklile 74 (KMS § 13 lg 4).

Teisisõnu tähendab see, et kui kauba import tekib pärast mingi muu tolliprotseduuri rakendamist (nt vabasse ringlusse suunamine pärast tolliladustamist), siis ei või imporditava kauba maksustatav väärtus üldjuhul olla väiksem kui oleks olnud kauba tolliväärtus kauba ühendusse toimetamisele järgnenud kohesel kauba impordil. Samas võib toll teatud põhjendatud juhtudel, nt pankrotivara müügi korral tollilaos, aktsepteerida ka maksustatava väärtuse vähenemist. Tollil on õigus vajadusel maksustatavat väärtust korrigeerida.

Välistöötlemise tolliprotseduuril oleva kauba importimisel liitu selle kauba liidust eksportinud isiku poolt moodustavad maksustatava väärtuse töötlemisel lisandunud väärtus ning kõik kauba väärtusele lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi impordimaksudega. Standardvahetussüsteemi kasutamise korral määratakse asendustoote maksustatav väärtus KMS § 13 lg 1 sätteid kohaldades, kusjuures see ei või olla väiksem kui väljaveetava kauba maksustatav väärtus (KMS § 13 lg 5).

Antud juhul maksustatakse põhiliselt töötlemisel lisandunud väärtust. See tähendab, et maksustatava väärtuse hulka ei kuulu välistöötlemisele suunatud kauba esialgne väärtus. Töötlemisega lisandunud väärtusele lisatakse maksustatava väärtuse määramisel veel juurde kauba väärtusele lisandunud laadimis-, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud koos kõigi impordimaksudega. Samas sättes on reguleeritud ka standardvahetussüsteemi kasutamise korral asendustoote impordi maksustatav väärtus, mille puhul järgitakse lõikes 1 sätestatud üldisi põhimõtteid. Sealjuures ei või asendustoote maksustatav väärtus olla väiksem kui väljaveetava kauba maksustatav väärtus. Sätet rakendatakse vaid juhul, kui kauba ühendusse importija on sama isik, kes selle kauba algselt eksportis. Kui importijaks on mõni teine isik, siis määratakse kauba maksustatav väärtus vastavalt KMS § 13 lõikele 1.

Kauba toimetamisel Eestisse ühendusevälisest riigist, mis on liidu tolliterritooriumi osa (eriterritoorium, nt Ahvenamaa, KMS § 6 lg 4), kohaldatakse kauba maksustatava väärtuse määramisel KMS §s 12 sätestatud üldisi põhimõtteid.

Imporditava kauba maksustatav väärtus ja sellise kauba veoteenuse maksustamine

Imporditava kauba maksustatava väärtuse moodustavad liidu tolliseadustiku kohane kauba tolliväärtus ja kõik importimisel tasumisele kuuluvad maksud ning muud kauba sihtkohta toimetamisega seotud kulud, sealhulgas tolliväärtusesse arvamata vahendustasu, pakkimis-, veo- ja kindlustuskulud kuni esimese sihtkohani Eesti territooriumil. Sellest tulenevalt arvatakse alates 1. jaanuarist 2006 imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka ka veoteenuse kulu esimese sihtkohani sõltumata sellest, kas teenuse osutaja on arvele lisanud käibemaksu või mitte. Kui arvele on lisatud käibemaks, siis arvatakse veoteenuse maksumus maksustatava väärtuse hulka ilma käibemaksuta vastavalt KMS § 12 lg 1 sätestatule.

KMS § 15 lg 4 p 10 kohaselt maksustatakse käibemaksumääraga 0% kauba importimiseks osutatavat kaubaveoteenust, kaubaveo korraldamise teenust ning sellise kaubaveoga seotud kõrvalteenuseid, kui nimetatud kulu kuulub KMS § 13 lg 1 kohaselt imporditava kauba maksustatava väärtuse hulka.

Liidu tolliseadustiku kohaselt kuuluvad kauba tolliväärtusesse vaid imporditava kauba Euroopa Ühenduse territooriumile sisenemiskohani tehtavad kulutused. Veokulude arvamisel tolliväärtusesse lähtutakse müügingimustena kehtestatud tarnetingimustest. Tolliseadustiku artikkel 72 punkt a sätestab, et kauba veokulud pärast selle ühenduse tolliterritooriumile toomist tolliväärtusesse ei kuulu. Impordil tasumisele kuuluva käibemaksu arvutamisel lisatakse kauba tolliväärtusele vastavalt eelnevas lõigus toodule kõik importimisel tasumisele kuuluvad muud maksud ning ka muud kauba sihtkoha toimetamisega seotud kulud.

Viimati uuendatud 08.01.2025